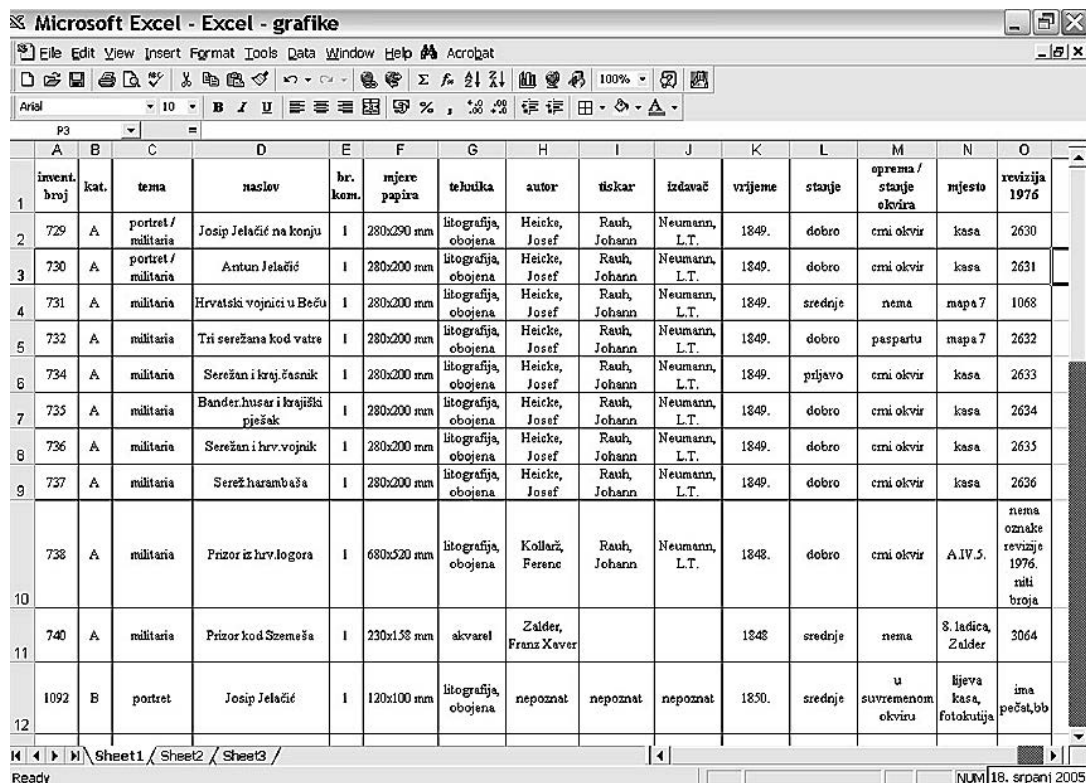

IM 35 (1-2) 2004.
TEMA BROJA
TOPIC OF THIS VOLUME

RAČUNALNA OBRADA PODATAKA ZBIRKE SLIKA, GRAFIKA I SKULPTURA HRVATSKOGA POVIJESNOG MUZEJA - ISKUSTVA I RAZMIŠLJANJA KUSTOSA

MARINA BREGOVAC PISK □ Hrvatski povijesni muzej, Zagreb

sl.1. EXCEL tablica - Zbirka grafika
Hrvatskog povijesnog muzeja, Zagreb)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
	invent. broj	kat.	tema	naslov	br. kom.	mjere papira	tehnika	autor	tiskar	izdavač	vrijeme	stanje	oprema / stanje okvira	mjesto	revizija
1	729	A	portret / militaria	Josip Jelačić na konju	1	280x290 mm	litografija, obojena	Heicke, Josef	Rauh, Johann	Neumann, L.T.	1849.	dobro	crni okvir	kasa	2630
2	730	A	portret / militaria	Antun Jelačić	1	280x200 mm	litografija, obojena	Heicke, Josef	Rauh, Johann	Neumann, L.T.	1849.	dobro	crni okvir	kasa	2631
3	731	A	militaria	Hrvatska vojnici u Boču	1	280x200 mm	litografija, obojena	Heicke, Josef	Rauh, Johann	Neumann, L.T.	1849.	srednje	nema	mapa 7	1068
4	732	A	militaria	Tri serežana kod vatre	1	280x200 mm	litografija, obojena	Heicke, Josef	Rauh, Johann	Neumann, L.T.	1849.	dobro	paspartu	mapa 7	2632
5	734	A	militaria	Serežan i kraj. Esanik	1	280x200 mm	litografija, obojena	Heicke, Josef	Rauh, Johann	Neumann, L.T.	1849.	prijavo	crni okvir	kasa	2633
6	735	A	militaria	Bander. husar i krajiški pješak	1	280x200 mm	litografija, obojena	Heicke, Josef	Rauh, Johann	Neumann, L.T.	1849.	dobro	crni okvir	kasa	2634
7	736	A	militaria	Serežan i hrv. vojnik	1	280x200 mm	litografija, obojena	Heicke, Josef	Rauh, Johann	Neumann, L.T.	1849.	dobro	crni okvir	kasa	2635
8	737	A	militaria	Serež. harambaša	1	280x200 mm	litografija, obojena	Heicke, Josef	Rauh, Johann	Neumann, L.T.	1849.	dobro	crni okvir	kasa	2636
9	738	A	militaria	Prizor iz hrv. logora	1	680x520 mm	litografija, obojena	Kollarž, Ferenc	Rauh, Johann	Neumann, L.T.	1848.	dobro	crni okvir	A.IV.5.	nema oznake revizije 1976. niti broja
10	740	A	militaria	Prizor kod Szemeša	1	230x158 mm	akvarel	Zalder, Franz Xaver			1848	srednje	nema	8. ladica, Zalder	3064
11	1092	B	portret	Josip Jelačić	1	120x100 mm	litografija, obojena	nepoznat	nepoznat	nepoznat	1850.	srednje	u suvremenom okviru	lijeva kasa, fotokutija	ima pečat, bb

1 Godine 1993. počela sam upisivati podatke za Zbirku grafika. Osnovni sam spis dovršila 1995. i potom prešla na Zbirku slika te, konačno, i na Zbirku skulptura.

2 Za slike je to podatak imaju li ili nemaju okvir, te kratka naznaka o kakvom je okviru riječ. Za grafike je to podatak imaju li paspartu ili nemaju.

3 Sve mape, ladičari i ormari u kojima se čuvaju grafike numerirani su, tako da je snalaženje unutar Zbirke i pronalaženje predmeta znatno olakšano.

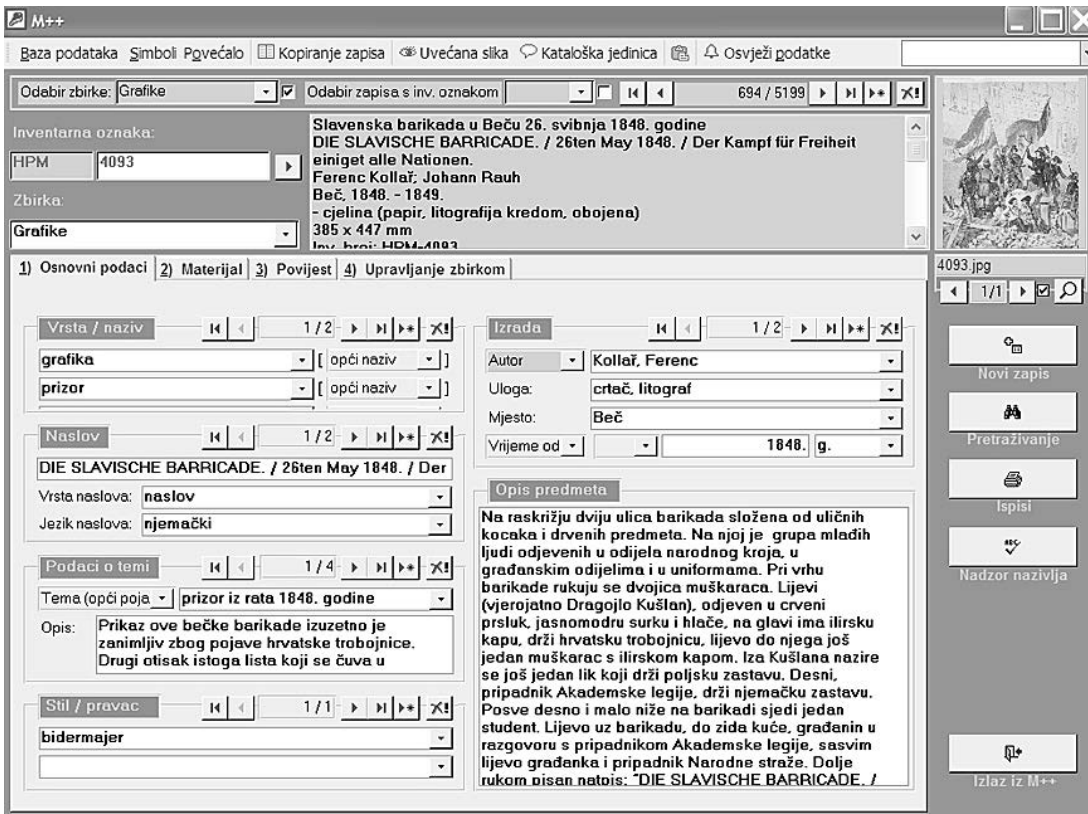
4 Na primjer, Zbirka grafika djelomice ima dvostruke inventarne brojeve - stare brojeve spojene s novima, pa to izgleda ovako: 4038 - G. 948. Budući da EXCEL znakove među brojevima obrađuje kao matematičku funkciju, jasno je da je trebalo naći neki drugi način upisa tih brojeva, pa su oni u EXCEL upisani ovako: 4038/948.

5 Neko sam vrijeme provela ispravljajući pogreške u pisanju, predlagajući redoslijed imena autora (npr. Vlaho Bukovac u Bukovac, Vlaho), dodajući za grafike rubrike za ime tiskara itd. Dobrom pripremom tablica podaci mogu odlično "sjesti" u M++. Naziv, naslov, tehnika, mjere, autori, vrijeme nastanka, mjesto čuvanja, stari inv. brojevi grafičke zbirke odmah su došli na svoja mjesta. Podaci iz ostalih rubrika prebačeni su u opis predmeta na prvom "kartici" programa. Njih tijekom daljnje obrade prebacujem na odgovarajuća mjesta.

Zbirka slika, grafika i skulptura Hrvatskoga povijesnog muzeja, čija sam kustosica, sastoji se od preko 6 000 predmeta. Prije petnaestak godina, uvođenjem računala u tadašnji Povijesni muzej Hrvatske, današnji Hrvatski povijesni muzej, počelo je novo razdoblje u obradi građe Muzeja. U vrijeme dok još nismo bili sigurni u to kakvu muzejsku bazu podataka želimo i možemo dobiti započela sam s radom u Microsoftovim EXCEL tablicama¹ vjerujući da će mi široke mogućnosti pretraživanja koje taj program omogućuje zacijelo olakšati svakodnevno snalaženje u sve tri cjeline zbirke koju obrađujem i o kojoj se brinem. Za svaku sam cjelinu napravila zasebnu tablicu s osnovnim podacima koje sam ocijenila najvažnijima: inventarni broj, sadržaj (vrsta), naslov, autor, vrijeme, tehnika, mjere, stanje, oprema², mjesto čuvanja³. Već su se pri toj sasvim jednostavnoj podjeli počeli pojavljivati prvi problemi - od načina upisivanja inventarnih brojeva⁴ do određivanja

sadržaja ili vrste pojedinih predmeta. U želji da zbirke budu što pristupačnije i da ubrzam put pronalaženja podataka potrebnih meni, mojim kolegama i korisnicima, zaključila sam da je nakon inventarnog broja i naslova predmeta sljedeći važan podatak koji valja upisati upravo onaj koji govori o sadržaju ili vrsti predmeta. U Zbirci slika to će biti npr. portret, pejzaž, sakralno slikarstvo, narodne nošnje, u Grafičkoj zbirci naći će se i dodatne grupe - igracé karte, filozofske teze, svete sličice itd. (slika 1)

Godine 1999. Muzej je nabavio program za bazu podataka nazvanu M++. Podaci upisani u EXCEL-ovim tablicama nakon sređivanja⁵ prebačeni su u novu bazu. Time sam u bazi "jednim potezom" dobila osnovne podatke za predmete iz sve tri zbirke. Program je prije HPM-a imao Samoborski muzej, i bio je prilagođen potrebama kolega kustosa u tome muzeju. Počela sam bilježiti svoje potrebe i želje, za čije sam

sl.2. Prva "kartica": Glavni ekran M++

rješavanje bila sigurna da će mi pomoći da kvalitetnije upisujem podatke. Velikim strpljenjem i trudom kolege Gorana Zlodija, autora programa M++, program se u manjim dijelovima mijenjao i prilagođivao onome što mi je trebalo (npr. micanje ograničenja upisa u pojedinim poljima programa, dodavanje tablice za upisivanje prijelasa i sličnih znakova). Tijekom gotovo šest godina mog rada u njemu program je zadržao osnovni izgled, uz manje promjene nekih detalja, a uvelike su se proširile mogućnosti širine upisa koje mi danas nudi. Relativno sam se brzo navikla na sučelje u kojemu M++ funkcionira i počela dopunjavati podatke. Ubrzo sam zaključila da je u mojem slučaju najbrži put popunjavanja preostalih podataka za pojedini predmet u bazi, ne redom prema inventarnim brojevima već odabirom onih predmeta koje je potrebno potpuno katalogizirati radi izlaganja na izložbi Muzeja ili pak radi posudbe drugim institucijama. Paralelno s takvim radom u bazi koristim se i podacima o predmetima katalogiziranim u muzejskim katalogima (zbirki ili izložaba) na kojima sam radila, a pohranjeni su u računalu. Kopiranje podataka iz tekst procesora (Word) u M++ jednostavno je, njime se štedi vrijeme koje bi bilo potrebno za kompletan ponovni upis nečega što je već obrađeno. (slika 2)

Podaci o predmetu smješteni su na četiri "kartice"⁶. Prva od njih naslovljena OSNOVNI PODACI, već pri samom vrhu, odmah ispod inventarnog broja i oznake zbirke, donijela mi je prve probleme: rubrika *Vrsta / naziv* može podnijeti niz "slojeva". Odlučila sam se za

sl.3. Primjer slojevite obrade teme

sasvim jednostavan oblik popunjavanja tih rubrika, pa će tako za neki portret iz Zbirke slika u prvoj podrubrici te skupine pisati "slika", u drugoj "portret". Čini mi se da je u situaciji u kojoj jesam, a koja zahtijeva proširivanje niza podataka za nekoliko tisuća predmeta, daljnja razrada nazivlja unutar te rubrike u ovom trenutku nepotreban posao. Neusklađenost termina korištenih u toj rubrici (*Vrsta/naziv*) unutar baze podataka ostaje problem koji će trebati ubrzo početi rješavati, no nasreću program M++ je takav da dopušta lako ispravljanje, tj. mijenjanje upisa u svim rubrikama (uz mogućnost strukturiranja samog nazivlja pomoću teza-urusa u kojemu se pojmovi mogu hijerarhijski urediti).⁷ U rubrici *Naslov* pri obradi u prvu podrubriku upisujem originalni naslov predmeta (što je npr. za grafike naslov otisak na listu, često na stranom jeziku), a u drugu podrubriku bilježim prijevod tog naslova, eventualno u treću podrubriku upisujem popularni naslov djela (ako

6 Autor programa naziva ih *obrascima*.

7 Za problem nazivlja unutar baze podataka trebaće odvojiti dosta vremena. Valja se nadati da će se on s vremenom riješiti na najbolji mogući način, koji bi korisnicima (kako kustosima, tako i strankama koje se koriste muzejskim materijalom) učinio bazu podataka što pristupačnijom.

M++

Baza podataka Simboli Povećalo Kopiranje zapisa Uvećana slika Kataloška jedinica Osvježi podatke

Odabir zbirke: Grafike Odabir zapisa s inv. oznakom 2756 / 5193

Inventarna oznaka: HPM 24495

Zbirka: Grafike

Prijelaz preko Drave 11. rujna 1848. godine
11. rujna 1848. godine
UEBERGANG UEBER DIE DRAU AM 11ten SEPTEMBER 1848.
Franz Xaver Zalder, Johann Rauh
Beč, 1848. g. 1848-1850.
- cjelina (papir, litografija kredom; papir, obojena)
417 x 574 mm
Inv. broj: HPM-24495

24495.jpg

1) Osnovni podaci 2) Materijal 3) Povijest 4) Upravljanje zbirkom

Materijali i tehnika 1/2

Dijelovi: Za dio: cjelina

Dijelovi:	Materijali	Tehnike
cjelina	papir	litografija kre
grafika	papir	obojena
	*	

Izmjena opisa

Dijelovi i komponente

Broj komada: 1 Broj dijelova/komp.: 2

Opis: u paspartuu

Ornament

Mjere 1/4

✓	278	mm	prikaz
✓	425	mm	prikaz
✓	417	mm	papir
✓	574	mm	papir
	0	cm	cjelina

Natpisi i oznake 1/3

Tekst: "Nach d. Nat. gez. u lith. v. F. X. Zalder."

Prijevod: Po prirod. crtao F.X. Zalder.

Vrsta: podatak o crtaču Jezik: njemački

Tehnika: tisak Opis:

Smještaj: lijevo dolje

Izlaz iz M++

sl.4. Druga "kartica": Materijal

M++

Baza podataka Simboli Povećalo Kopiranje zapisa Uvećana slika Kataloška jedinica Osvježi podatke

Odabir zbirke: Grafike Odabir zapisa s inv. oznakom 694 / 5199

Inventarna oznaka: HPM 4093

Zbirka: Grafike

Slavenska barikada u Beču 26. svibnja 1848. godine
DIE SLAVISCH E BARRICADE. / 26ten May 1848. / Der Kampf für Freiheit einiget alle Nationen.
Ferenc Kollař, Johann Rauh
Beč, 1848. - 1849.
- cjelina (obojena; papir, litografija kredom)
385 x 447 mm
Inv. broj: HPM-4093

4093.jpg

1) Osnovni podaci 2) Materijal 3) Povijest 4) Upravljanje zbirkom

Reference 1/6

katalog: Godina 1848. u Hrvatskoj, 1998.

Dodatni podaci: str. 22, 104

Puni opis: Godina 1848. u Hrvatskoj, 1998., str. 22, 104

Vrsta povezanosti:

Napomena:

Stanje 1/2

Stanje: dobro

Datum: 01.03.2003. g.

Sažetak: restaurirano

Uporaba i povijest 1/0

Osoba/inst:

Povezanost:

Uporaba:

Mjesto:

Vrijeme:

Izložbe 1/2

Godina 1848. u Hrvatskoj, Hrvatski povijesni muzej,

Hrvatski narodni preporod 1790 - 1848.

Terensko prikupljanje

Nalazište:

Sakupljač:

Način:

Datum:

Izlaz iz M++

sl.5. Treća "kartica": Povijest

su gornja dva naslova predugačka, ili se pak za pojedini list uvriježio neki drugi naslov).

Podaci o temi rubrika je koja se upisivanjem u program širila i dobivala podrubrike; danas imam mogućnost upisa niza podrubrika - ime osobe, obitelj, zemljopisna odrednica, vremenska odrednica, tema... Obradi li se muzejski predmet što slojevitije, tj. unese li se što više podataka u podrubrike *Podataka o temi*, pri pretraživanju baze podataka dobivaju se vrlo zanimljivi i korisni rezultati. (slika 3)

Izrada je rubrika koja je također od početaka do danas pretrpjela više proširivanja i promjena. U rubrici *Autor* dodana je podrubrika *Suradnik*, koja npr. pri obradi grafičkih listova omogućuje rangiranje autora prema važnosti (na grafičkim se listovima često pojavljuje više imena osoba - npr. crtača, bakroresca, tiskara, izdavača). Uz *Autore* otvara se i dodatna kartica za upis osnovnih podataka o autorovu životu (mjesto i datum rođenja, pripadnost određenoj grupi, a rubrika napomene služi mi za navođenje literature o autoru). Rubrika za vremensku odrednicu također je proširena i sada nudi više mogućnosti (vrijeme nastanka od-do, prije, poslije, početak stoljeća, itd.).

Opis predmeta najveće je polje na prvoj "kartici" otvoreno je i nema ograničenog broja znakova (zacielo je broj znakova ograničen, ali i pri "epskoj opširnosti" još mi se nije dogodilo da nešto ne mogu upisati zbog nedostatka mjesta).

Sljedeća "kartica" naslovljena je MATERIJAL. (slika 4) U nju se upisuju podaci o *Materijalima i tehnikama* (npr.

papir, bakrorez, obojen) i *Mjerama* (grafike, kad god je moguće, dobivaju dvije mjere - mjeru ploče i mjeru lista; slike također imaju dvije mjere - mjeru platna i mjeru okvira, što je vrlo korisno pri izboru predmeta za izlaganje, davanje podataka postavljaju izložbe itd.). U *Natpisima i oznakama* detaljno se upisuju signature, naslovi listova i svi ostali podaci koji se iščitavaju iz njih. U rubrici *Dijelovi i komponente* npr. za list iz grafičke zbirke upisujem ima li ili nema paspartu, dok ću za sliku upisati ima li ili nema okvir, i kratak opis okvira.

Treća "kartica" naslovljena je POVIJEST. (slika 5) U rubrici *Reference* nalazi se niz podrubrika (npr. literatura, katalog, bibliografija, K++) koje omogućuju bolje svrstavanje upisanih podataka. K++ je knjižnični program u kojemu knjižničarka Muzeja upisuje podatke. Taj će program unutar HPM-a, nadamo se, uskoro biti povezan s bazom M++, čime će nam biti omogućeno usklađenije navođenje literature i pretraživanje po bazi naše bogate knjižnice.

Na istoj se kartici nalazi rubrika *Uporaba i povijest*, u koju upisujem podatke o bivšim vlasnicima predmeta, ako su mi poznati. Tu je i rubrika *Stanje*, u koju upisujem podatke o predmetu (stanje, datum odlaska i povratka s restauriranja, podatke o restauratoru itd.). U rubricu *Izložbe* unose se podaci o izložbama na kojima je predmet bio. Tu je, kao i pri navođenju referenci, također nužno usklađivanje unutar Muzeja, kako bi ti podaci bili ujednačeni.

Četvrta "kartica" naslovljena je UPRAVLJANJE ZBIRKOM. (slika 6) Sadržava podatke o *Nabavi pred-*

The screenshot shows the M++ software interface for managing museum collections. The main window displays the 'MATERIJAL' card for a lithograph. The interface is organized into several sections:

- Top Bar:** Includes menu options like 'Baza podataka', 'Simboli', 'Pogvećalo', 'Kopiranje zapisa', 'Uvećana slika', 'Katalogska jedinica', and 'Osvježi podatke'. It also shows the current record number '694 / 5199'.
- Search and Selection:** A dropdown menu shows 'Grafike' selected. Below it, 'Odobir zapisa s inv. oznakom' is checked.
- Item Description:**
 - Inventarna oznaka:** HPM 4093
 - Zbirka:** Grafike
 - Item Details:** Slavonska barikada u Beču 26. svibnja 1848. godine / DIE SLAVISCHE BARRICADE. / 26ten May 1848. / Der Kampf für Freiheit einiget alle Nationen. / Ferenc Kollar. Johann Rauh / Beč, 1848. - 1849. - cjelina (obojena: papir, litografija kredom) / 385 x 447 mm / Inv. broj: HDL_4093
- Navigation:** Tabs for '1) Osnovni podaci', '2) Materijal', '3) Povijest', and '4) Upravljanje zbirkom' are visible.
- Data Entry Fields:**
 - Nabava (Acquisition):**
 - Oblik: poklon
 - Izvor: Szabo, Gjuro, prof.
 - Mjesto: Zagreb
 - Nap.: Darovao Muzeju 1911. godine prof. Gjuro Szabo iz
 - Cijena: 0,00
 - Valuta: (empty)
 - Datum: 1911.
 - Ur. broj akta nabave: (empty)
 - Ident. brojevi (Identification Numbers):**
 - ID broj zapisa: 7071 (3.11.2000)
 - Inventarni broj: 4093
 - Broj inventara gr: 1003
 - Broj revizije: 4796 (1976)
 - 25.04.2005.
 - Procjena (Appraisal):**
 - Kategorija: A
 - Napomena: 5000 din = 650 DM
 - Iznos: 5.000,00
 - Valuta: YU DIN
 - Datum: 1976
 - Smještaj predmeta (Object Placement):**
 - Stalni smještaj: 8. ladica
 - Trenutačni status: (empty)
 - Trenutačni smještaj: (empty)
 - Inventarizacija (Inventory):**
 - Odg. za upis: Bregovac Pisk, Marina
 - Odg. za predmet: Bregovac Pisk, Marina
 - Slobodni tekst (interpretacije): (empty)
 - Napomena: (empty)
 - Datum: 11.09.2002. SD: B
- Right Panel:** Contains a thumbnail image of the lithograph, the number '4093.jpg', and buttons for 'Novi zapis', 'Pretraživanje', 'Ispisi', 'Nadzor nazivlja', and 'Izlaz iz M++'.

slika 6. Četvrta "kartica": Upravljanje zbirkom

		Inventarna oznaka: HPM-24495 Zbirka: Grafike	
1. Podacilo ustanovi: Hrvatski Povijesni Muzej, Zagreb (700 240)			
SKUPINA PODATAKA O IDENTIFIKACIJI		SKUPINA POD O POPRATNIM VIZUALNIM FONDOVIMA	
2. Inventarna oznaka:	HPM-24495	23. Fotografija:	
3. Zbirka:	Grafika	24. Vlastiteka:	
4. Vrstina naziv predmeta:	grafika [opći naziv] [otlografska kradom], obojana [opći naziv]	25. Napomena: u inventarnu knjigu upisao Dr. Marijana Šturmiković (1.2.2001.)	
5. Naslov predmeta:	Prijatelj preko Drave 11. rujna 1848. godine 11. rujna 1848. godine LEBERGANG LEEBER DIE DRAVA AM 11ten SEPTEMBER 1848.	26. Osoba odgovorna za unos podataka: Bregovac Plak, Marina	
6. Kategorizacija:	B		
7. Broj komada:	1		
8. Stanje:	restaurirano, dobro (1.2.2001.) u dobrom stanju		
9. Stanje (mjesto):	8. ladica		
10. Podjena:	170,00 euro		
SKUPINA PODATAKA O NASTANKU			
11. Stvaratelj:	autor: Franz Xavier Zaldar signatura: "Nach d. Nat. gest. u lith. v. F. X. Zaldar." proizvođač: Johann Rauh svrha:		
12. Mjesto nastanka:	Beč		
13. Vrijeme nastanka:	1848. g.; 1848-1850.		
14. Materijal:	papir; papir		
15. Tematika:	otlografska kradom; obojana		
16. Dimenzije:	prizak: v*278 mm, š*425 mm; papir: v*417 mm, š*574 mm;		
SKUPINA PODATAKA O NABAVI			
17. Način:	predano		
18. Osoba:	Kabinet grafike Instituta za likovne umjetnosti JAZU		
19. Mjesto nabave:	Zagreb		
20. Vrijeme nabave:	1959.		
21. Cijena:	0,00		
22. Ur. broj akta nabave:			
Inventarna knjiga muzejskih predmeta-ispis za inventarnu oznaku: HPM-24495 Stranica: 24425			

sl.7. Ispis inventarne knjige

sl.8. Ispis predmetne kartice

meta, Procjeni, Smještaju, Identifikacijskim brojevima, Kategoriji predmeta, Stupnju dovršenosti i Postupku inventarizacije. Procjenu predmeta unosim u dvije podrubrike - procjenu preračunatu prema onoj napravljenoj 1976. godine, kada je u Muzeju provedena velika revizija, i moju procjenu vrijednosti, danu u razdoblju od 2003. nadalje; ta je druga svota podložna neprestanom ažuriranju odnosno dodavanju novih podataka o procjeni, uz mogućnost ostavljanja starih vrijednosti, što je često izuzetno korisno. *Identifikacijski brojevi* imaju niz podrubrika - brojeve revizije iz 1976. godine, eventualne brojeve ulaza i izlaza, grafički listovi imaju i stari inventarni broj grafičke zbirke, broj negativa i dijapozitiva itd. U podacima o *Inventarizaciji* navodi se osoba odgovorna za predmet i osoba odgovorna za opis toga predmeta u bazu (za zbirke o kojima se brinem u oba sam slučaja to ja; podrubrike su zamišljene za muzeje u kojima kustos nije jedina osoba koja se brine o predmetu). *Stupanj dovršenosti* s ponuđenim kategorijama N, X, A, B, C daje mi mogućnost da procijenim koliko sam detaljno obradila neki predmet.

Mislim da su podaci na toj kartici zbog njihove povjerljivosti (nabava i vrijednost, podatak o mjestu čuvanja, procjena vrijednosti, kategorizacija itd.) oni o čijoj bi dostupnosti trebalo razmisliti, a svakako ih u budućoj mreži izmjena podataka trebalo učiniti nedostupnima osobama izvan Muzeja.

Program M++ nudi više mogućnosti ispisa - *ispis za inventarnu knjigu*, *za katalog muzejskih predmeta*, *knjigu ulaska*, *knjigu izlaska*, *predmetnu karticu*, *katalošku je-*

		Inventarna oznaka: HPM-4093 Zbirka: Grafike	
1. Podacilo ustanovi: Hrvatski Povijesni Muzej, Zagreb (700 240)			
Vrsta / naziv		Tema (opći pojmovi): Akademsko legja	
grafika [opći naziv] prizor [opći naziv]		Opis: Početkom ožujka 1848. godine ukazala se u Beču i okolici gorava osimnana postrojnica koja je zaštitila građane i njihovu imovinu od najrazličitijih napada. Čar je utemeljio Narodni gardu u koju su se uključivali građani, među njima su odabrani zapovjednici. Čar je utemeljio i Akademsku legju, koju su činili članovi bečkog sveučilišta i visokih škola. Akademsko legja bila je postrojba prema službama na Beču, gradovima, medionara, tehničara, akademika i služu i na Beču i okolici. Zanimljivo je da se na popisima pripadnika čete tehničara nalaze i neki poznati nam imena (Gustav Havelka, Viktor Pradol, Akademsko legja imala je i svoje prolaske u uniformi; od pripadnika Narodne garde na prvi su se pogled razlikovali šeširima i papirnatim.	
Naslov		Vremenska: 1848.	
Slovenska bankara u Beču 26. svibnja 1848. godine [populami naslov, hrvatski] DE SLAVISCHES BARRICADE / 26ten May 1848. / Der Kampf Er Freiheit eniget alle Nationen. [naslov, njemački]		Opis:	
Izrada		Seri / pravac: biternajer	
Autor (otisk, otlografi): Felten Kofler		Opis predmeta:	
Mjesto: Beč		Na raskršću dviju ulica bankara složena od uličnih kockica i drvenih predmeta. Na njoj je grupa mladih ljudi odjevenih u odjeću narodnog kroja, u građanskom odijelima i u uniformama. Pri vrhu bankara rukuju se dvojica muškaraca. U lijevu (Vjerojatno Dragolj Kujžan), odjeven u crvenom košulj, zlatnom i bijelom, na glavi ima lišku kapu, drži hrvatsku trobojnicu, lijevo do njega još jedan muškarac s liškom kapom. Iza Kujžana nazire se još jedan lik koji drži poljicu za stavu. Desni, pripadnik Akademsko legje, drži njemačku zastavu. Poveže desno imalo nide na barijeri gdje jedan student. Lijevo uz barijeru, do zida kuće, građanin u razgovoru s pripadnikom Akademsko legje, sa svim lijevo građanin i pripadnik Narodne garde. Doje ručnom opisan napis: "DIE SLAVISCHES BARRICADE / 26ten May 1848. / Der Kampf Er Freiheit eniget alle Nationen."	
Mjesto: 1848. - 1849.		Mjere	
Suradnik (tiskari): Johann Rauh		prikaz: v*325 mm, š*428 mm; papir: v*355 mm, š*447 mm;	
Mjesto: Beč		Dijelovi i komponente:	
Vrijeme: 1848. - 1849.		Broj komada: 1 Broj kompi: 1	
Podaci o temi		Materijal i tehnike	
Tema (opći pojmovi): prizor iz rata 1848. godine		- obojana (papir, otlografska kradom, obojana)	
Opis:		Mjere	
Prikaz ove bečke bankara izuzetno je zanimljiv zbog pojave hrvatske trobojnice. Drugi otisk istoga lista koji se čuva u Povijesnom muzeju grada Beča obojan je drugačije: zastava, koja je na našem listu hrvatske trobojnice, obojana je u boje njemačke zastave (i, na listu o Beču obje su zastave iste boje). List je reproduciran s komentarom o bratimljenju austrijskih i čeških zastavljivača.		Dijelovi i komponente:	
Ime osobe: Kujžan, Dragolj		Broj kompi: 1	
Opis:		Opis:	
Po zavjestima Bečkog i poljskom odmetničkom ustajom mladi otisao je od vratidlu praku u Karlovu ulazu u društvo onovremeni karlovačkih linija (mažu linija, Tipična i drugi). Godine 1848. obojana je u Zagrebu, godine 1857. gubi odvijeti silu u Karlovu, povlači se u političkog društva, godine 1850. a potom apoljuzama ponovo se vratio na političku scenu.		Opis:	
Ispis predmetne kartice za inventarnu oznaku: 4093 Stranica: 1			

dinicu, tablični ispis inventiranih predmeta s mjestom za bilješke ili bez njega (taj se ispis može koristiti pri reviziji materijala) te za *ispis kataloške jedinice* prilagođen potrebama Zbirke slika, sa slikom ili bez nje. (slika 7)

Ispis za inventarnu knjigu prilagođen je Pravilniku o sadržaju i načinu vođenju muzejske dokumentacije o muzejskoj građi, što znači da treba ispisivati sve podatke koje taj pravilnik propisuje za inventarnu knjigu. Upravo mi je taj ispis pri inventiranju novih predmeta osobito važan; budući da u HPM-u kustosi više ne upisuju podatke u inventarnu knjigu već to čini dokumentarist, predmet upisujem u M++ sa svim podacima koje o njemu toga časa znam, a u inventarnu se knjigu on upisuje prema ispisu za inventarnu knjigu iz M++.

I ostale ponudene mogućnosti ispisa mogu uvelike olakšati posao kustosa pri svakodnevnom radu sa zbirkom. Ispis predmetne kartice onaj je koji najčešće tiskam - on sadržava sve podatke unesene za neki predmet, zajedno s malom slikom u desnom gornjem dijelu, i kad mi je potreban ispis, biram taj. (slika 8)

Podaci upisani u M++ mogu se prebaciti u *Word*, a kao što je već spomenuto, podaci već upisani u *Wordu* lako se mogu prebaciti u M++. Popunjavanje M++ snimkama predmeta dobro napreduje. Predmeti iz Zbirke slika, grafika i skulptura snimaju se na dijapozitive (prema potrebi - prema narudžbama stranaka ili pak radi potreba rada na Zbirci), od njih se izrađuju fotografije koje se prije njihova ulaganja na mjesto ili prosljeđivanja strankama skeniraju u bazu podataka. Time se podatak o muzejskom predmetu kompletira,

sl.9. Pretraživač

pa se, iako još uvijek malenim koracima, približavam idealnoj situaciji u kojoj bi korisnik sve podatke o predmetu mogao dobiti na zaslonu računala, čime bi se rukovanje muzejskim materijalom i njegovo davanje na uvid svelo na najmanju mjeru. (slika 9)

Već i sada u redovitom poslu uz pomoć pretraživača unutar M++ uspijevam riješiti mnoge upite korisnika. Prije nekoliko godina za jedan sam upit korisnika vadila i po dvadesetak grafičkih listova, a danas često uvidom u bazu rukovanja građom uspijevam to svesti na znatno manju mjeru. Osim upisa podataka, mogućnosti pretraživanja baze vrlo su važan dio svakodnevnog rada. Pretraživač, znatno poboljšana tijekom posljednjih godina, omogućuje jednostavno ili složeno pretraživanje čiji su rezultati potpuno zadovoljavajući. Uz pretraživač program nudi i mogućnost nadzora nazivlja. U tom dijelu programa hijerarhijsko povezivanje pojmova omogućuje proširivanje ili pak sužavanje pretraživanja. (slika 10)

M++ shvatila sam kao program koji je onoliko kvalitetan i koristan koliko ga kvalitetno i pažljivo popunim, što, uostalom, vrijedi za svaki računalni program. Nikada pri upisu podataka u M++ nisam bila opterećena "računalnom stranom" posla, mogla sam razmišljati o drugim problemima koji su se otvarali (kako nešto upisati a da to mogu lako naći, kako što više međusobno uskladiti upise itd.).

Njegovim popunjavanjem polako počinjem nazirati veliku i bogatu bazu podataka triju zbirki o kojima se brinem.

Primljeno: 26. travnja 2005.

sl.10. Nadzor nazivlja

COMPUTER DATA PROCESSING OF THE PAINTING, GRAPHIC AND SCULPTURE COLLECTION OF THE CROATIAN HISTORICAL MUSEUM - EXPERIENCES AND THOUGHTS OF THE CURATOR

15 years ago the introduction of computers in the Historical Museum of Croatia, today known as the Croatian History Museum in Zagreb started a new era in processing materials of the Museum.

The Museum obtained a data base programme in 1999 called M++ created by Goran Zlodi. In this article, the author speaks about her thoughts and the changes that occurred as a result of six years of work in a programme that maintained its initial image (with some minor changes) and greatly widened the possibilities of entering data that are offered today.